

Jönköping 5 april 2012

Motion Sverigedemokraterna

Landstingsfullmäktige Jönköpings län

Socioekonomiska faktorerers påverkan på medellivslängden

Två personer som drabbas av samma sjukdom kan ha olika förutsättningar att överleva. För till exempel de drygt 50 000 personer som varje år får cancer i Sverige kan utbildningsnivå eller inkomst ha betydelse. Det går att se tydliga samband mellan hur länge vi lever och vår utbildning. Enligt en rapport från Socialstyrelsen är det fler lågutbildade som dör en för tidig död än högutbildade. Dödligheten är mer än dubbelt så hög i åldrarna 30-64 år bland dem som bara har grundskola jämfört med dem som har eftergymnasial utbildning. Fler lågutbildade dör i till exempel hjärt- och kärlsjukdomar och diabetes.

Våren 2011 presenterade Socialstyrelsen en rapport, där man tittat på de tolv vanligaste cancerformerna både utifrån regionala skillnader och även mellan personer med olika utbildningsnivå.

I rapporten gjordes en uppskattning av hur många för tidiga dödsfall som skulle kunna undvikas under förutsättning att det inte fanns några socioekonomiska eller regionala skillnader.

Analyserna visar att cirka 3000 dödsfall under en uppföljningsperiod om fem år skulle kunna undvikas om alla hade samma dödlighetsmönster som gruppen med hög socioekonomisk status.

Vad det gäller regionala skillnader är motsvarande siffra drygt 1400 dödsfall vilket visar att de socioekonomiska skillnaderna är större än de regionala skillnaderna.

Rapporten visar att den lågutbildade gruppen har tydligt sämre överlevnad i samtliga tolv cancerformer.

Regionalt onkologiskt centrum i Uppsala har tittat på dödligheten i bröst-, prostata-, lung-, tjock- och ändtarmscancer utifrån patienternas utbildning. I samtliga undersökta studier finner man en högre dödlighet bland lågutbildade. Forskarna tror att en rad samverkande faktorer ligger bakom skillnaderna, och de brukar diskutera utifrån en teori som talar om patienten, tumören och hälso- och sjukvårdssystemet.

Jönköping 5 april 2012

När det handlar om patienten så är grundförutsättningarna olika. En viktig faktor kan vara annan sjuklighet hos patienten, som gör att man klarar av cancer lite sämre eller att läkaren inte vågar behandla lika hårt.

Livsstil har betydelse, det vill säga om vi röker och hur vi motionerar och äter. Det är fastställt att övervikt påverkar prognosen negativt i vissa cancerdiagnoser som till exempel vid bröstcancer.

Att fler lågutbildade röker och är överviktiga är ett känt faktum, och det kan ha betydelse för hur man klarar en cancersjukdom.

Sjukvårdssystemet behöver anpassa information och prevention mer till olika gruppers behov, det är inte säkert att alla upplever att vården är tillgänglig. Det kan också vara så att vissa patientgrupper har större kunskap om sina rättigheter och är bättre på att tala för sig inför vården.

Redan för mer än 20 år sedan uppmärksammade Socialstyrelsen att det fanns sociala skillnader i ohälsa. Men trots att alla grupper i dag mår bättre, så kvarstår skillnaderna mellan grupperna.

Sverigedemokraterna yrkar därför

att Landstingsfullmäktige uppdrar åt folkhälsoavdelningen inom vårt landsting att undersöka och redovisa överlevnad i de tolv vanligaste cancerformerna utifrån utbildnings- och inkomstnivå för patienter inom Landstingets upptagningsområde.

att Landstingsfullmäktige uppdrar åt Folkhälsoavdelningen vid vårt landsting att redovisa de åtgärder man vidtar för att minska sociala skillnader i ohälsa

---

Kristina Winberg (SD)